

[Aksel Larsen.]

reringen, men endelig er der saa de rent praktiske Erfaringer, som danske Arbejdere har indhøstet, Erfaringer, der absolut ikke opmuntrer til at fortsætte de Eksperimenter, der er paabegyndt. Det skyldes simple og naturlige Aarsager: Arbejdsforhold, Lønforhold o. s. v., eller, hvis jeg maa sige det saadan, at de, der een Gang har spist af Bliktallerkenen, ønsker ikke at komme til det oftere. Det ved det ærede Medlem Hr. Jens Møller ogsaa udmærket; han kan ikke have undgaaet at bemærke, hvad der skete paa Møderne i Sønderjylland under den forløbne Valgkamp.

Saa er der Spørgsmaalet, som jeg stillede til Regeringen angaaende de uniformerede Valghjælpere fra Plön, og der giver den højtærede Justitsminister en Forklaring, som ærlig talt ikke har noget særligt at gøre med det Spørgsmaal, jeg stillede. Naturligvis kan man give sig til at diskutere, hvorvidt det var berettiget eller ikke berettiget at nægte disse tyske Valghjælpere Adgang til Landet, men det, jeg har draget frem, og som ogsaa er draget frem i Sønderjylland, det er det, at den sønderjyske Befolkning er yderst forbavset over, at disse tyske Statsborgere, udkommanderet til Danmark, overhovedet kunde faa Lov til at deltage i Valgkampen paa dansk Omraade og dernæst faa Lov til at deltage paa den Maade, at Landets Love ikke syntes at gælde for disse Elever fra Plön. Det er jo evident, at blot en eneste dansk Statsborger havde ovovet at drage over Grænsen for at deltage i en Valgkamp der, var det gaaet ham meget ilde. Spørgsmaalet forekommer mig at være ubesvaret. Nu er det jo selvfølgelig ogsaa allerede Historie, men jeg har draget det frem i Forbindelse med det, jeg sagde om, at den sønderjyske Befolkning paa mangfoldige Omraader synes, at man er i Færd med at svigte den eller lade den staa for ene og for isoleret i dens nationale Kamp.

Det ærede Medlem Hr. Jens Møller gav sig ogsaa til at tale om militære Spørgsmaal og sagde, man skulde ikke sende Soldater til Sønderjylland. Det ærede Medlem motiverede dette med, at den Frygt, man paastaar at nære for, at forskellige irregulære Bander skulde forsøge Grænseoverskridelser og saadant, var der intet Grundlag for. Ja, det kan man jo diskutere. Jeg ved meget vel, at i Tyskland er S. A. praktisk likvideret for mange Aar siden, men vi har jo paa den anden Side set adskillige Tilfælde, hvor der blev dannet bevæbnede Frikorps med det Formaal for Øje at overskride visse Grænser, saa jeg

tror ikke, at en saadan Frygt er helt hen i Vejret. Jeg anser det ganske vist ikke for saa umiddelbart nærliggende, men jeg vil sige noget andet, jeg vil sige det, at man maa — deri er jeg enig med det ærede Medlem Hr. Christmas Møller — lade Danmark selv om at bestemme, hvorledes det vil ordne sine Forhold i den Retning. Dernæst maa man være opmærksom paa, at enhver Handling og enhver Gestus fra Danmark og den danske Regerings Side, som over for Omverdenen og over for den sønderjyske Befolkning, det være sig den tyske Minoritet eller den danske Majoritet, kan understrege, at denne Landsdel er en Del af Danmark, er dansk, og at Danmark ønsker, den skal forblive dansk, at enhver saadan Handling og enhver saadan Gestus maa anses for rimelig og nødvendig og bør understøttes. Ja, det var alt.

Saa har jeg i øvrigt kun det at bemærke, at Debatten i dette lange Møde har jo i det væsentlige drejet sig om, hvem der med større eller mindre Held formaaede at belukse andre Parter ved de Valg, der er foregaaet. Det kan naturligvis være yderst interessant for de paagældende, men det forekommer mig alligevel, at det havde været rimeligere, om man i dette Møde og i denne Tid havde beskæftiget sig med alvorligere og vigtigere Spørgsmaal og havde beskæftiget sig mere med Fremtiden end med Fortiden, selv om Valget ikke ligger saa langt borte.

Jeg finder det yderst beklageligt, at der ikke, siden jeg havde Ordet, i hvert Fald ikke saa vidt jeg har bemærket det, har været talt noget om de Spørgsmaal, jeg lagde særlig Vægt paa, og jeg finder det mere end beklageligt, at Regeringen ikke har fundet Anledning til at ytre sig om denne Sag.

Hvilken Tid vort Møde end begynder i Morgen, forstaar jeg det er Meningen, at Rigsdagen skal enten hjemsendes eller sendes paa Ferie i Løbet af Morgendagen. Man er imidlertid ikke naaet til Ende med de Overvejelser, der foregaar bag lukkede Døre om det Spørgsmaal, som alle er enige om er det, der fremfor noget andet Spørgsmaal interesserer det danske Folk i Dag. Paa Rigsdagen debatteres det ikke, og den hjemsendes, inden Afgørelse træffes. Jeg vil protestere mod denne Metode. Jeg finder, den er urigtig, farlig i sine Konsekvenser og uværdig for et System, der kalder sig demokratisk. Jeg ønsker at henvise til, at i Norge har man bestemt sig til at lade det tilsvarende Spørgsmaal afgøre af det norske Storting, men her i Danmark skal det altsaa